

La bomba política i informativa esclatava dimarts dia 29 horabaixa. Unió Mallorquina (UM) havia reunit d'urgència la comissió executiva i, sorprenentment, havia decidit que l'endemà tots els seus membres del govern del Consell de Mallorca dimitirien i que, en conseqüència, el pacte de 2007 es trencava.

Desavinences. Els motius de l'enfrontament entre PSOE i UM al Consell vénen de lluny, pràcticament des de l'inici del mandat actual. Cal recordar que al primer debat de política general insular del Consell, tot just en començar el 2008, el portaveu d'UM –i ara president del partit–, Miquel Àngel Flaquer, sorprengué amb una intervenció molt dura contra la presidenta de la institució, Francina Armengol. Només feia mig any que havien signat el pacte. I allò no era cap sortida de to, sinó que reflectia la intenció de visualitzar la “incomoditat” –com diuen a UM– que els motivava la forma de governar d'Armengol. Segons els nacionalistes, hi havia “deslleialtat”. El motiu era bàsicament que la presidenta exercia el càrrec amb el presidencialisme que és propi de la institució, i això, segons digué Flaquer en aquell primer debat, no s'avenia “amb el fet que vostè és presidenta per un pacte i gràcies a nosaltres”. Les desavinences no s'han esvaït en els quasi dos anys transcorreguts d'aleshores ençà. Ben al contrari. Han estat com més ha anat més intenses i difícils de superar. A UM entenen que Armengol, al contrari que fa Francesc Antich al govern, volia deixar-los sense marge d'actuació. El PSOE ho negava i Armengol sempre assegurava que “el pacte funciona raonablement bé” i que les divergències s'anaven “resolent parlant”, i sempre actuant amb “lleialtat” al pacte signat.

Aquesta primavera, en sengles entrevistes a Televisió de Mallorca, Flaquer i Armengol deixaren veure les immenses diferències que els separaven políticament. Si Flaquer considerava que el Consell “no funciona i és com un elefant cada vegada més gras que li costa de moure's”, Armengol trobava que la institució “funciona bé i això que diu el senyor Flaquer és una percepció que no compartesc”. Malgrat tot, a UM encara no prenen en consideració la ruptura,

UM trenca el pacte a Mallorca

Tots els membres d'Unió Mallorquina al Consell de Mallorca dimiteixen els càrrecs de govern i deixen en minoria PSOE i Bloc.

tot i que el malestar anava creixent. A l'entrevista concedida a EL TEMPS per Flaquer (publicada la primera setmana d'agost), digué que el seu partit “està còmode” amb els pactes a totes les institucions. Encara que fos una declaració diplomàtica, deixava entendre que no hi

havia perill de trencament. I la veritat és que aleshores res no feia pensar que pogués passar. Va ser en tornant de vacances quan tot es complicà fort ferm.

Assetjament judicial. Aquest mes de setembre la cúpula d'UM ha hagut de suportar que el seu president, Flaquer, fos objecte d'una multimilionària fiança civil –37,1 milions d'euros– pel cas *Can Domenge*; que el conseller de Turisme, Miquel Nadal, fos acusat de tres delictes de presumpció de corrupció per part de la jutgessa que ha instruït el mateix cas i, com que és aforat pel fet de ser conseller, l'ha enviat al Tribunal Superior de Justícia de les Balears; a més, té obert el cas *Carreteres* pel qual és investigat el grup dirigent del departament de Carreteres del Consell durant el mandat anterior (2003-2007); i, per si no n'hi havia prou, el secretari general del partit, Damià Nicolau, hagué de veure fa dues setmanes com la fiscalia li demanava més de tres anys de presó per prevaricació i malversació de cabals públics. Aquest darrer afer irrità extremadament els dirigents d'UM. Perquè consideraren que la petició fiscal no hauria estat possible sense un informe emès pel Consell actual. El PSOE ho nega, i assegura que únicament ha col-

El president d'Unió Mallorquina, Miquel Àngel Flaquer, va anunciar dimarts de la setmana passada que el seu partit trencava el pacte de govern amb el PSOE i el Bloc al Consell de Mallorca.

EL TEMPS

La presidenta del Consell de Mallorca, la socialista Francina Armengol, és el centre de les crítiques d'Unió Mallorquina. L'acusen de no deixar-los marge d'actuació.

laborat amb la justícia com pertoca. Sigui com sigui, la creença majoritària a la cúpula nacionalista és que són perseguits. I no han faltat interpretacions de conspiració, a l'estil de la mateixa teoria que fa córrer el PP. Una acusació que sempre havia negat el president del partit, Flaquer.

Dins UM, arran d'aquests casos judicials, l'ambient bullia. I quan el dissabte 26 de setembre, Damià Nicolau, secretari general imputat –i amb petició de presó per part de la fiscalia–, dimití el càrrec orgànic per “poder defensar-me millor i no fer mal al partit”, la tensió va créixer enormement. Per mitjà de filtracions periodístiques, durant els dos dies següents, UM advertí que “passarien

coses”, i es focalitzava en el Consell la culpa de la tensió. Directament, la irritació anava contra Francina Armengol.

El trencament. El dilluns dia 28, membres d'UM enviaren missatges cap a Francesc Antich, en el sentit que o hi intervenia o podia passar qualsevol cosa. Els rumors que corrien a Palma entre periodistes i polítics era que al plenari del Consell –dijous dia 1 d'octubre– UM faria qualque cosa per demostrar la seva incomoditat, i fonts properes al PSOE del Consell aventuraven que podrien trencar puntualment el pacte, votant alguna moció amb el PP. La tensió era alta, però pareixia dins de límits tolerables.

El dimarts, dia de sessió plenària del Parlament, el periodistes assetjaren als passadissos de la cambra a la presidenta del Consell. Armengol contestà eludint la confrontació fins que, per la insistència dels redactors, digué que “en un pacte s'hi està perquè s'hi vol estar; si algú no s'hi sent còmode, ja sap què ha de fer”. Aquesta frase fou considerada per la direcció d'UM com una “provocació” i una “convidada a deixar el pacte”.

A horabaixa, a la reunió de la comissió executiva, la tensió acumulada esclatà en saber tots els presents les paraules dites per Armengol. La “incomoditat” que havien manifestat els dies anteriors esdevingué una irritació que bullia com la lava d'un volcà a punt de rebentar. I rebentà. Els mitjans de comunicació reberen una convocatòria de conferència de premsa extraordinària i, en comparèixer-hi, el president del partit, Flaquer, anuncià la bomba: rompien el pacte al Consell.

El futur. I ara, què passarà? En el moment de tancar aquesta edició, totes les opcions són obertes: renegociació del pacte, trencament total a les altres institucions o manteniment del pacte al govern i a l'Ajuntament de Palma combinat amb govern en minoria d'Armengol al Consell. De tota manera la resposta oficial del PSOE –Antich no volgué dir res– indica que vol negociar el retorn d'UM. EL TEMPS ha pogut saber que al consell polític del PSOE de Mallorca –dimecres dia 30– hi hagué dues posicions enfrontades: Armengol defensava de governar en minoria mentre que Antich volia refer el pacte com fos. La cosa sembla que acabà amb taules: s'intentarà negociar, però si no és possible hi haurà govern en minoria. Tanmateix, dijous no semblava gaire probable una ruptura total que ni al PSOE ni a UM no li ha d'interessar. De tota manera, la situació té tants de fronts possibles que a hores d'ara es fa difícil de saber com pot evolucionar. Aquestes setmanes vinents se'n podrà saber alguna cosa més sòlida. De moment, l'únic que és clar és que el pacte entre UM i PSOE-Bloc al Consell de Mallorca s'ha trencat.

Miquel Payeras